

کتاب کار فارسی

پایه چهارم

درس چهاردهم

«ادب از که آموختی؟»

آموختنی‌ها

- ۱ آشنایی با آداب زندگی و مفاهیم اخلاقی
- ۱ اجزای جملهی سه جزئی و مفعول دار
- ۱ نشانه‌های ساختار بلاغی متن مانند «اول، دوم...»
- ۱ آشنایی با سعدی

درنا موضوع «شاعران» را برای نوشتن تحقیق خود انتخاب کرد. او ابتدا موضوع را به موضوعات کوچکتر تقسیم کرد. یعنی از بین شاعران، سعدی را انتخاب کرد. دومین کاری که او برای تحقیق خود انجام داد، به کتابخانه مراجعه کرد. از بین کتابها و مجلات، اطلاعاتی به دست آورد و سپس مطالب زیر را جمع آوری کرد. به طور مثال:

محل زندگی و تاریخ تولد سعدی / دوران کودکی سعدی / در جاهایی که درس می خوانده / به جاهایی که سفر کرده / کتابهایی که نوشته و در آخر این مطالب جمع آوری شده را مرتب کرد و در برگه‌ی اصلی نوشت و به کلاس برد.

الف: حالا با توجه به اطلاعاتی که درنابا دست آورده است، دوبند درباره‌ی «سعدی، بنویس».

به دلخواه دانش آموز

ب: از روی متن، جملاتی که با کلمات (ابتدا، دومین، سپس، آخر) مشخص شده‌اند پیدا کن و بنویس.

ابتدا: ... او ابتدا موضوع را به موضوعات کوچک تر تقسیم کرد.

دومین: ... دومین کاری که او برای تحقیق خود انجام داد.

سپس: ... سپس مطالب زیر را جمع آوری کرد.

آخر: ... در آخر این مطالب را جمع آوری کرد.

فارسی چهارم دبستان

علوی

۹ با توجه به سوالات داده شده، پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام جمله، «مفعول، دارد؟

(۱) دانا طبه‌ی عطار است.

(۲) از عمل ناپسند پرهیز کردم.

(۳) مشک آن است که ببوید.

(۴) علم، چندان که بیشتر خوانی. ❌

فعل‌هایی که به مفعول احتیاج دارند، که اگر از آنها سؤال کنیم: «چه چیز را، چه کسی را؟، می‌بایست پاسخی برای ما داشته باشند.

نکته

ب: کدام‌یک از فعل‌های زیر به مفعول نیاز دارد؟

(۱) نشست

(۲) آمدند

(۳) خرید ❌

(۴) گردید

پ: رابطه‌ی «تهی، و خالی، مانند رابطه‌ی ..... است.

(۱) تهی - پر

(۲) علم - عالم

(۳) طبل - طبه

(۴) پرهیز - دوری ❌

ت: در عبارت «یکی را گفتند: عالم بی عمل به چه ماند؟ گفت: به زنبور بی عسل»، شباهت قسمت‌های مشخص شده در چیست؟

(۱) زیان داشتن

(۲) سودمند نبودن ❌

(۳) نادان بودن

(۴) بیکار بودن

ث: در متن درس، سعدی «دانا» و «نادان» را به ترتیب به چه چیزهایی شبیه کرده است؟

(۱) طبله و طبل ✗

(۲) عطار و غازی

(۳) مشک و طبل

(۴) عسل و زنبور

ادب از که آموختی؟ ▶ درس چهاردهم

خوانش و پردازش

متن زیر را بخوان و به پرسش‌ها پاسخ بده.

۱۰

دو امیرزاده در مصر بودند، یکی علم آموخت و آن دگر مال اندوخت. عاقبت الامر این یکی «علامه‌ی عصر» گشت و آن دگر «عزیز مصر» شد. باری توانگر به چشم حقارت در درویش فقیه نظر کرد و گفت: «من به سلطنت رسیدم و این همچنان در مسکنت بمانده است». گفت: «ای برادر! شکر خدا را می‌باید کرد که میراث پیغمبران یافتیم؛ یعنی، علم، و تو میراث فرعون و هامان؛ یعنی، مُلک مصر.»

من آن مردم که در پایم بمالند نه زنبورم که از دستم بنالند.
کجا شکر این نعمت گزارم که زور مردم آزاری ندارم؟

«گلستان سعدی (باب سوم)»

الف: این حکایت را به زبان ساده بنویس.

به دلخواه دانش آموز

ب: کدام برادر میراث پیغمبران را یافته بود؟

آن که علم آموخت.

پ: میراث فرعون و هارون چه بود؟

ملک مصر و ثروت

ت: چرا برادر توانگر به چشم حقارت در درویش فقیر نگاه کرد؟

به دلخواه دانش آموز

ث: پیامی که از این حکایت دریاقتی را بنویس.

به دلخواه دانش آموز

